

Uppgift till Reglab Rurban region

Normkritisk läsning av styrdokument

Regional livsmedelsstrategi för Jönköpings län

1. Problemet

Främst är problemet att länet producerar för lite livsmedel och skulle kunna producera mer men också att kompetensen är låg i branschen och att även sysselsättningsgraden är låg. Dessutom förädlar vi inte så mycket livsmedel i länet som vi skulle kunna göra.

2. Ambitioner/förutsättningar

Det märkliga i detta dokument är egentligen att stad och land knappast nämns alls. Trots att man skriver om att antalet lantbrukare minskar och om exploateringen och igenväxning av åkermarken. Naturligtvis betonas att livsmedelsproduktionen och lantbrukare är väldigt viktiga men att den mesta primärproduktionen sker på landsbygden nämns egentligen inte utan tas för självklart. Vill man få fler människor att ägna sig åt lantbruk borde man fördjupa sig även i frågan om hur man får människor att flytta till och bo kvar på landsbygden och kanske inte bara i att medelåldern bland lantbrukare är hög och mansdominerad.

I avsnittet Tillgången till ett snabbt och välfungerande bredband står *”Bredbandsutbyggnaden är en förutsättning för att kunna leverera digitala tjänster men framförallt för att kunna driva sitt företag. Det är också viktigt för att kunna säkerställa en grundläggande service på landsbygden”*. Länet har en låg bredbandtäckning på landsbygden och detta är ett problem. Det är ofta så vi uttrycker oss men är inte bredbandet viktigt för servicen i tätorten också? Vi tar så för givet att det finns och fungerar i tätorten att man oftast inte nämner det. Skulle det av någon anledning inte fungera i en tätort leder det snabbt till problem där också.

Kapitlet om primärproduktionen inleds med ett citat från den nationella livsmedelsstrategin: *”Primärproduktionen och livsmedelsförädlingen är regionalt och lokalt en viktig del av ekonomin, näringslivsutvecklingen och sysselsättningen, inte minst på landsbygden.”*

Är inte primärproduktionen viktig som helhet för landet för att vi helt enkelt ska få mat? Här får man det att låta som att livsmedelsproduktion främst är viktigt för landsbygden.

3. Bilden av stad och land

Bilden är ofta ganska neutral om begreppen alls nämns t.ex. i texten om länets självförsörjningsgrad: *”Att öka produktionen är en nyckelfaktor till en ökad självförsörjningsgrad. Produktionen kan ökas på ett hållbart sätt genom odling och vattenbruk både i stadsmiljöer och på landsbygd.”*

4. Dikotomier

Dikotomier ser man inte direkt mellan begreppen stad och land men kanske mellan andra. Man kan möjligen se den i förlängningen mellan t.ex. hur åkermark används, till odling eller för att bygga bostäder.

Man kan ju t.ex. också tänka sig den mellan producenter och konsumenter av livsmedel där man kan ha olika syn på priser och annat. Men ingenting av detta är särskilt tydligt i strategin.

För att jämföra med andra strategier har vi också tittat snabbt på det förslag till ny Regional utvecklingsstrategi som nyss varit ute på remiss. I den del som ska utgöra den egentliga strategin talas det bara generellt om att allt ska vara jämlikt och tillgängligt i hela länet och

ingen landsbygd eller tätort nämns. Det framhålls att det är viktigt att hela länet utvecklas. Däremot i bakgrundsmaterialet finns mycket text om urbanisering och ett särskilt avsnitt om stad och land och en underavdelning om Hållbar landsbygdsutveckling. Där det t.ex. står *”Utifrån ett attraktivitetsperspektiv är det därför av stor betydelse att Region Jönköpings län på alla sätt bidrar till en hållbar utveckling både i städerna och på landsbygden”*.

Lena Bohman
Elisabet Eriksson
Region Jönköping län